

Praktická lekce: Chystáme se do školy

Blíží se zápis do školy a děti se připravují na tento významný krok v životě.

Věk dětí: 5–7 let

Připravenost ke školní docházce vychází z Desatera pro rodiče dětí předškolního věku:

1. Dítě by mělo být dostatečně fyzicky a pohybově vyspělé, vědomě ovládat své tělo, být samostatné v sebeobsluze.
2. Dítě by mělo být relativně citově samostatné a schopné kontrolovat a řídit své chování.
3. Dítě by mělo zvládat přiměřené jazykové, řečové a komunikativní dovednosti.
4. Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci.
5. Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy.
6. Dítě by mělo zvládat jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech.
7. Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit.
8. Dítě by mělo být přiměřeně sociálně samostatné a zároveň sociálně vnímavé, schopné soužití s vrstevníky ve skupině.
9. Dítě by mělo vnímat kulturní podněty a projevoval tvořivost.
10. Dítě by se mělo orientovat ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě.

Před zápisem můžete pro děti uskutečnit projekt „Chystáme se do školy“, který bude rozdělen do několika lekcí. V každé lekci můžete trénovat danou oblast Desatera pro rodiče dětí předškolního věku.

Níže naleznete materiály, které můžete využít společně s vašimi materiály v rámci projektu nebo celoroční přípravy na školu.

CHYSTÁM SE DO ŠKOLY ANEB CO MÁM UMĚT, NEŽ PŮJDU DO ŠKOLY

Otázky:

- Těšíte se do školy?
- Na co se ve škole těšíte?
- Proč se chodí do školy?
- Co všechno byste měli umět, než půjdete do školy?

ZNÁM SVÉ JMÉNO, ADRESU A UMÍM SE PODEPSAT

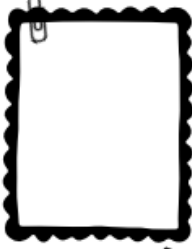
Brzy budete chodit do školy a je potřeba, abyste věděli, jak se jmenujete. Protože spoustu nových kamarádů a učitelek to bude zajímat. Svůj podpis budete psát na své sešity a knihy, abyste si je nepletli s kamarády. A až budete chodit jednou ze školy sami domů nebo se náhodou ztratíte, budete potřebovat znát svou adresu.

Příloha č. 1: Pracovní list Znáám své jméno, bydliště, umím se podepsat

Pomůcky: vytištěný materiál, pastelky

Příprava: Vytiskněte materiál a připravte si pomůcky. Děti mají za úkol napsat své jméno na řádek. Dále do rámečku nakreslit svůj dům, říct svou adresu a vybarvit všechna písmena, která se objevují v jejich jméně.

1. Na řádek napište své jméno.

Tady bydím.

2. Vybarvte všechna písmena, která se objevují ve vašem jméně.

A	B	C	Č	D	Ď
E	F	G	H	CH	I
J	K	L	M	N	Ň
O	P	Q	R	Ř	S
Š	T	Ť	U	V	W
X	Y	Z	Ž		

Autor: ucitelky_ze_skolky_

POZNÁM GEOMETRICKÉ TVARY

Na jaký předmět se nejvíce těšíte? Víte, že se budete učit matematiku? Co se v takovém předmětu učí? Budete potřebovat znát i některé geometrické tvary. Nyní si je procvičíte.

Náměty:

- Geometrické tvary mohou děti vystřihnout z papíru a využít na skládání různých obrazců.
- Použít lze různé výukové sady geometrických tvarů a pracovat s nimi.
- Nechte děti hledat a poznávat, jaké tvary mají předměty v prostoru.
- **Hra „Na geometrické tvary“:** Rozdejte dětem geometrické tvary (papírové, dřevěné a podobně). Úkolem dětí je hledat děti se stejným geometrickým tvarem. Postupně se mohou děti pohybovat na signál. Například na signál „Pohybují se všechny čtverce“, se děti, které mají čtverec, začnou pohybovat po prostoru. Ostatní tvary stojí a čekají na signál.

Příloha č. 2: Geometrické tvary

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky

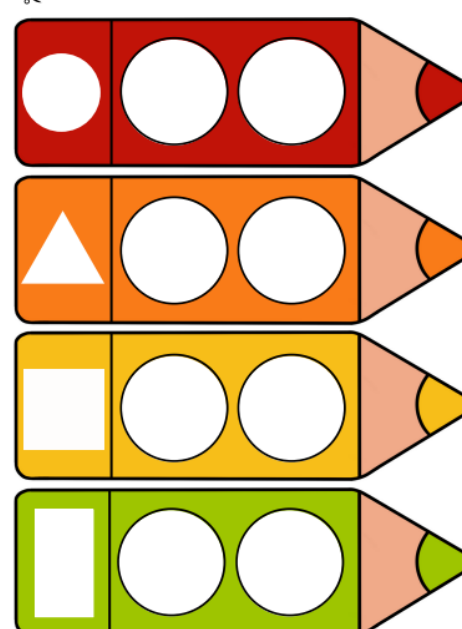
Příprava materiálu: Soubor vytiskněte, kolečka s obrázky a pastelky vystřihněte. Děti mají za úkol přiřazovat kolečka s obrázky k pastelkám. Pastelky na sobě mají znázorněny geometrické tvary, ke kterým děti přiřazují tvarově stejné obrázky.

GEOMETRICKÉ TVARY

Příprava materiálu :

- Soubor vytiskněte, pastelky a kolečka s obrázky vystřihněte.
- Děti mají za úkol přiřazovat kolečka s obrázky k pastelkám. Pastelky na sobě mají znázorněny geometrické tvary, ke kterým děti přiřazují kolečka s obrázky předmětů, které připomínají daný geometrický tvar.

TIP: Pro opětovné použití doporučujeme zalaminovat.

ZNÁM BARVY

Ve škole vás čeká výtvarná výchova, ve které budete tvořit, malovat a také pracovat s různými barvami. Znáte všechny barvy?

Náměty:

- Poznávání barev doporučujeme zapojit do každodenních aktivit. Můžete používat přirovnání (oranžová jako pomeranč), ale nedoporučujeme pojmenovávat barvy přímo podle předmětů (jahůdková).
- Využívejte prostředí kolem sebe – poznávejte s dětmi barvy v okolí.
- Rozlišujte barvy na hračkách, například žlutý a zelený balón.
- **Hra „Hledám barvy“:** Říkejte dětem říkanku a určete barvu, kterou děti mají hledat po místnosti na předmětech.

*Chodím, hledám, co mám znát,
pojdte, děti, ukázat.
Do všech koutů zajděte,
co je najděte.*

Příloha č. 3: Barevné květiny

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky, drobné předměty (PET vršky, chlupaté kuličky...)

Příprava materiálu: Soubor vytiskněte, barevné puntíky vystříhnete. Děti mají za úkol skládat puntíky na květy se stejnou barvou.

TIP: Místo papírových puntíků mohou děti skládat různé drobné předměty (PET vršky, chlupaté kuličky a tak dále).

TIP: Pro opětovné použití doporučujeme zalaminovat.

UMÍM NASLOUCHAT A DOHODNOUT SE

Jaká pravidla dodržovat, když s někým mluvíte? Například když někdo mluví, je potřeba ho poslouchat, a až větu dokončí, může mluvit další. Jaká další pravidla by se měla dodržovat?

Náměty:

Skupinová práce rozvíjí a upevňuje kooperativní dovednosti, samostatnost, sebevědomí a lidské vlastnosti, jako je ochota, tolerance, kritičnost a odpovědnost.

- Práce ve skupinách o různém počtu.
- Skupiny tvoří dospělý nebo vznikají spontánně.

Důležitou součástí skupinové práce je reflexe, která zajišťuje zpětnou vazbu pro členy skupiny a zaručuje tak efektivitu jejich práce.

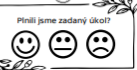

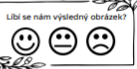
Skupinová práce „Povolání“: V rámci komunitního kruhu si s dětmi popovídejte o tom, čím by děti chtěly být a jaká povolání existují. Následně vytvořte skupiny. Děti mají za úkol se ve své skupině dohodnout, jaké povolání budou společně vytvářet, a rozhodnout se, kdo jakou část bude kreslit. Na závěr zhodnotí, jak se jim dařilo.

Příloha č. 4: Hodnocení skupinové práce

Pomůcky: vytištěný materiál, pastelky

Příprava materiálu: Vytiskněte materiál a rozdejte jej dětem do skupin. Pokládejte dětem otázky a děti mají za úkol zhodnotit, jak se jim dařilo.

JAK JSME PRACOVALI VE SKUPINĚ

<p>1</p> <p>Mluvíli jsme tichým hlasem?</p> 	<p>2</p> <p>Poslouchali jsme se navzájem?</p>
<p>3</p> <p>Sdíleli jsme se při práci?</p> 	<p>4</p> <p>Pomáhali jsme si navzájem?</p>
<p>5</p> <p>Půjčovali jsme si pomůcky?</p> 	<p>6</p> <p>Plnili jsme zadání úkolů?</p>
<p>7</p> <p>Slíhli jsme vše, co jsme chtěli?</p> 	<p>8</p> <p>Líbí se nám výsledný obrázek?</p>

Autor: učitelky_se_skolkyn...

UMÍM SE OBLÉKAT

Byl už se někdo z vás někdy podívat ve škole? Jak to tam vypadá? Věděli jste, že ve škole je šatna, kde si budete odkládat své věci? Do šatny už ale budete většinou chodit sami. Proto je potřeba, abyste se uměli sami obléknout, vysvléknout, about a vyzout. Umíte to?

Náměty:

V rámci každodenních aktivit dejte dětem prostor, aby trénovaly svlékání, oblékání (zipy, knoflíky) a obouvání (zavazování tkaniček) přímo na oblečení (před pobytem venku) či pomůckách (kdykoliv během dne).

Hra „Koš s oblečením“: Děti rozdělte na rukavice, čepice, šály a podobně. Děti sedí v kruhu, jedno dítě je uprostřed a řekne například: „Vymění se rukavice“. Děti-rukavice se snaží vyměnit si místo s ostatními. Dítě, které je uprostřed, se snaží někoho z vyměňujících se chytit.

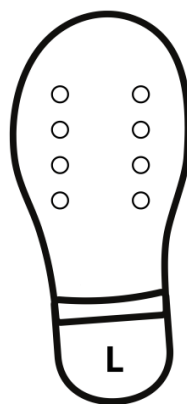
Hra „Kdo si obleče více oblečení?“: Děti si oblékají co nejvíce oblečení na určitý časový limit a závodí mezi sebou.

Příloha č. 5: Bota – Zavazování tkaniček

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky, pastelky, provázek/tkanička, děrovačka

Příprava materiálu: Vytiskněte materiál, připravte pomůcky. Děti mají za úkol vybarvit, vystříhnout botu a vytvořit v ní dírký. Dírami pak provlékají provázek nebo tkaničku a trénovat zavazování tkaniček.

BOTA - ZAVAZOVÁNÍ TKANIČEK
 Vybarvěte a vystříhnete botu. Vypněte v srstcích dírký a provlékejte nimi provázek nebo tkaničku. Trénuje zavazování tkaniček.

 edu
 Autor: ucelky_e_skolky_

TIP: Pro opětovné použití doporučujeme zalaminovat.

Příloha č. 6: Oblečení

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky, kolíčky, tavná pistole

Příprava materiálu: Vystřihněte karty (zadání) a obrázky oblečení. Na plakát s prázdnou šňůrou můžete připevnit kolíčky k zavěšení oblečení. Děti mají za úkol skládat oblečení na šňůru podle karet.

TIP: Pro opětovné použití doporučujeme zalaminovat.

UMÍM SPRÁVNĚ DRŽET TUŽKU, KRESLIT A STŘÍHAT

Umíte napsat nějaké písmeno nebo číslici? Ve škole se budete učit všechny. Dokonce se naučíte nová slova, ze kterých vznikne věta. Budete už umět napsat třeba kamarádovi dopis nebo rodině přání k narozeninám. Abyste se to naučili, je důležité správně držet tužku. Pojďte si to s pomocí básničky zkusit.

Doporučení:

- Náviku psaní předchází motorické činnosti. Doporučujeme je tedy zařazovat během celého dne.
- Grafomotoriku zařazujte také při pobytu venku – klacíkem do písku/sněhu, mokrým štětcem/houbičkou.
- Vždy zařazujte cvičení pro uvolnění ramenního a loketního kloubu a cvičení prstů.
- Grafomotorický prvek nechejte děti vyzkoušet ukazováčkem.
- Při náviku psaní sledujte správný úchop tužky a správné sezení.
- Grafomotorické cviky motivujte písni, říkankou či hrou.
- Básnička k náviku správného úchopu:

Vezmi palec, ukazovák,

zob, zob a máš zobák.

(Ukažte palec, ukazováček a vytvořte z prstů zobák.)

Do zobáčku tužku dej,

prostředníčkem podpírej.

(Chytněte tužku mezi palec a ukazováček a podepřete prostředníčkem.)

Příloha č. 7: Grafomotorika Pastelky

Pomůcky: vytištěné materiály, psací náčiní (tužka, pastelky, fixy...)

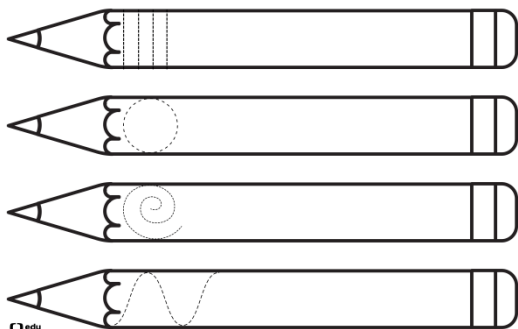
Příprava materiálu: Vytiskněte materiál a připravte si psací náčiní. Děti pak mají za úkol ozdobit pastelky různými tvary. Tvary nejprve obtáhnou a pak zkusí prvky kreslit samy. Pastelky mohou i vybarvit.

Pastelky

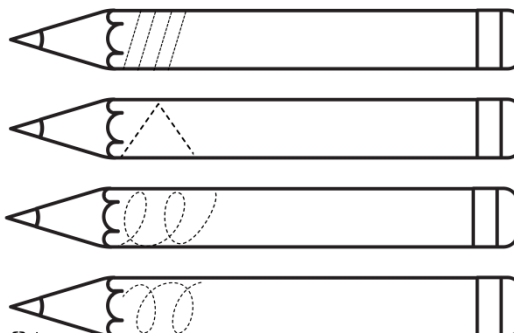
Ozdobte pastelky různými tvary. Tvary nejprve obtáhněte, pak zkuste prvky kreslit sami. Pastelky můžete vymalovat.

 edu
Autor: učitelky_ze_skolky_...

Pastelky

Ozdobte pastelky různými tvary. Tvary nejprve obtáhněte, pak zkuste prvky kreslit sami. Pastelky můžete vymalovat.

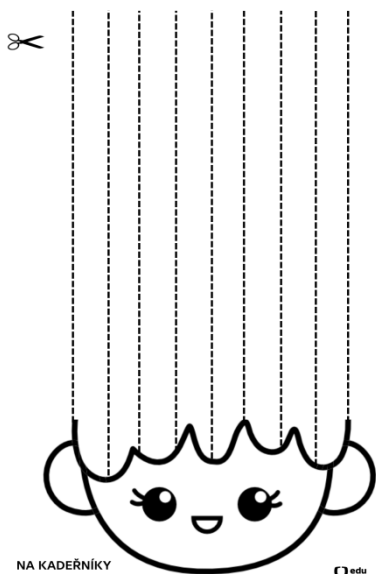

 edu
Autor: učitelky_ze_skolky_...

Příloha č. 8: Na kadeřníky – stříhání

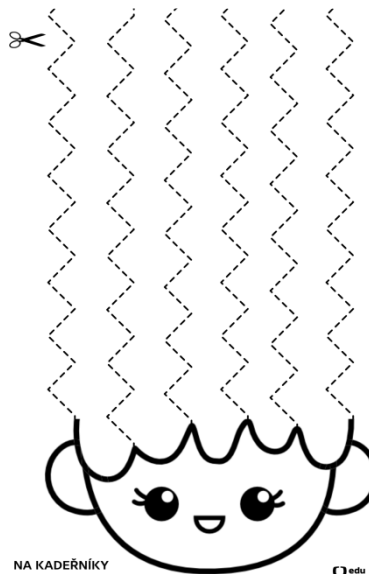
Pomůcky: vytištěné materiály, nůžky, pastelky

Příprava materiálu: Vytiskněte materiál, připravte pomůcky. Děti mají za úkol stříhat nůžkami podél čar a vybarvovat.

NA KADEŘNÍKY
Stříhejte nůžkami podél čar a vymalujte.

 edu
Autor: učitelky_ze_skolky_...

NA KADEŘNÍKY
Stříhejte nůžkami podél čar a vymalujte.

 edu
Autor: učitelky_ze_skolky_...

ZNÁM POČÁTEČNÍ A KONCOVÁ PÍSMENA, POČÍTÁM SLABIKY

Ve škole se budete učit také číst. Než se naučíte číst, je potřeba se naučit poznat některá písmena a číslice, vytleskat slovo na slabiky, určit počet slabik, určit počáteční a koncové hlásky. A v těchto aktivitách si to vyzkoušíte.

Náměty:

K aktivitám níže můžete vždy zapojit vytleskávání slov na slabiky, určování počtu slabik, určování počáteční a koncové hlásky.

Příloha č. 9: Vláčková abeceda

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky

Příprava materiálu: Vytiskněte materiál. V případě, že chcete materiál v menší velikosti, upravte při tisku počet stránek na list. Vystřihněte malé obrázky ze strany 30–35.

Děti mají za úkol přiřazovat obrázky do oken vagónů dle počáteční/koncové hlásky ve slově.

TIP: Pro opětovné použití doporučujeme zalaminovat.

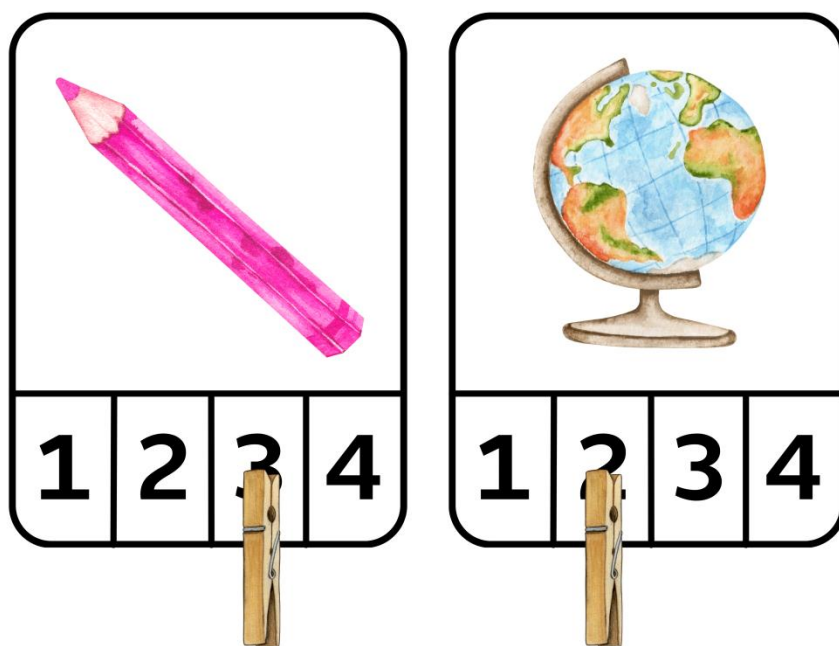
Hra „Hledání předmětů podle počáteční hlásky“: Říkejte říkanku a určete hlásku. Děti hledají po třídě předměty začínající na danou hlásku.

*Ať jsi holka nebo kluk,
zbystři oči, napni sluch.
Po domě/školce se rychle projdi,
Co začíná na najdi.*

Příloha č. 10: Škola – kolíčkování (určování počtu slabik)

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky, kolíčky

Příprava materiálu: Vytiskněte, vystřihněte a pro opětovné použití zalaminujte. Děti mají za úkol pojmenovat obrázek na kartě, vytleskat slovo na slabiky, určit počáteční a koncovou hlásku, určit počet slabik ve slově a označit ho kolíčkem na kartě.

UMÍM SE ORIENTOVAL V PROSTORU A ČASE

Kde je škola, do které budete chodit? Až tam budete chodit, vždy se musíte na silnici rozhlédnout. Na kterou stranu? A které dny se chodí do školy? Víte?

Náměty:

Orientace v prostoru

Pobízejte děti k aktivitě například slovy: postav se za židli, postav se před dveře, sedni si pod stůl, postav se mezi skříň a židli, postav se vedle koše, sedni si na koberec, postav se hned za *jméno*, postav se hned před *jméno*, postav se do řady jako první, postav se do řady jako poslední

Další aktivity:

- určení polohy na těle (v uších, na čele);
- situování objektů – kde se věc nachází (v koupelně);
- manipulace s různými předměty podle místa určení;
- časoprostorový diktát (příloha č. 12);
- vyhledání věcí na obrázku;
- vyhledání předmětů v místnosti;
- obrázkové bludiště.

Příloha č. 11: Časoprostorový diktát

Pomůcky: vytištěný materiál, pastelky

Příprava materiálu: Vytiskněte dětem omalovánku, připravte si zadání a dle něj dávejte pokyny. Děti mají za úkol zapisovat a kreslit dle pokynů do omalovánky. Na závěr obrázek vybarví.

1. **NA** strom namalujte jablíčka.
2. **DO** oken autobusu namalujte děti.
3. **NAD** autobus namalujte motýla.
4. Do **PRVNÍHO** okna namalujte kočku.
5. Do **POSLEDNÍHO** okna namalujte pejska.
6. **MEZI** letadlo a sluníčko namalujte mraky.
7. **POD** nápis škola napište jakoukoliv číslici.
8. **NAD** nápis škola napište jakékoliv písmeno.
9. **VEDLE** stromu namalujte květinu.
10. **PŘED** autobus namalujte značku.

Orientace v čase

Aktivity:

- dodržování režimu dne, pojmenování denních činností a částí dne;
- používání pojmů: včera, zítra, dnes, ráno, odpoledne...;
- orientace v týdnu, měsících, ročních obdobích;
- aktivity zaměřené na vnímání časové posloupnosti.

Příloha č. 12: Roční období

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky

Příprava materiálu: Soubor vytiskněte, čtverečky s obrázky a kartičky vystříhnete. Děti mají za úkol přiřazovat obrázky, které znázorňují dané roční období, ke kartičkám se stromy. Stromy představují roční období.

TIP: Pro opětovné použití doporučujeme zalaminovat.

ROČNÍ OBDOBÍ

Příprava materiálu :

- Soubor vytiskněte, čtverečky s obrázky a kartičky vystříhnete.
- Děti mají za úkol přiřazovat obrázky, které znázorňují dané roční období ke kartičkám se stromy. Stromy představují roční období.

Autor: ucitelky_ze_skolkky_

Pravolevá orientace

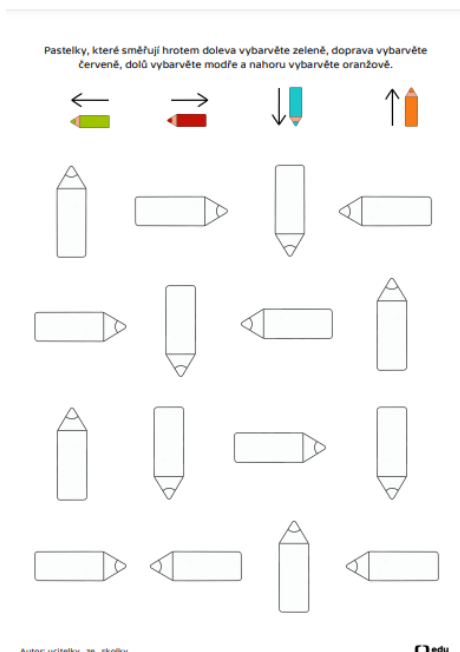
Aktivity:

- orientace na svém těle, na těle druhých;
- orientace na ploše a v prostoru;
- popis cesty (například do školky).

Příloha č. 13: Pracovní list směry

Pomůcky: vytištěný materiál, pastelky

Příprava materiálu: Soubor vytiskněte. Děti mají za úkol vybarvit pastelky, které směřují hrotem doleva, zeleně, doprava červeně, dolů modře a nahoru oranžově.

UMÍM POČÍTAT DO 10

Chodíte s rodiči do obchodu? Už někdo z vás někdy něco zaplatil? Ve škole se budete učit počítat, abyste si mohli spočítat peníze a třeba něco zaplatit. Nebo třeba, abyste si spočítali, kolik hraček každý z vás má. Co ještě se dá počítat?

Náměty:

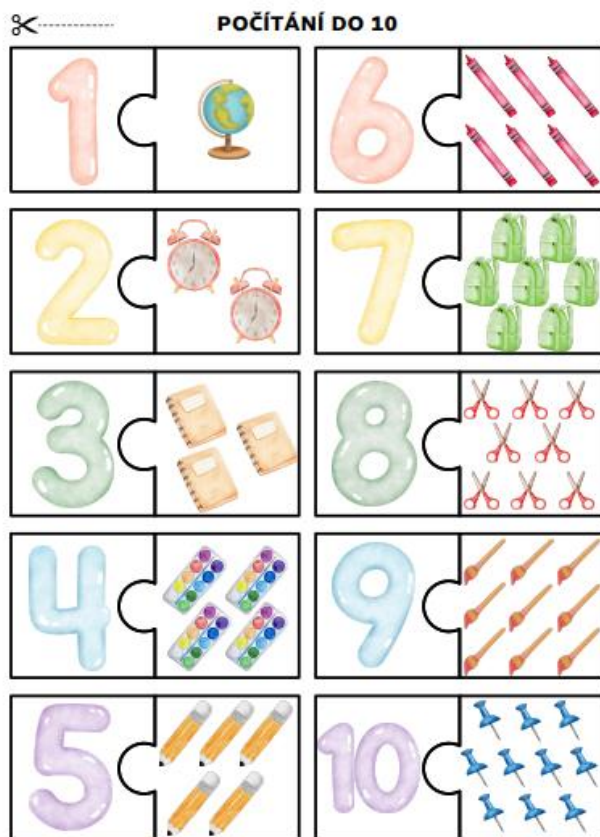
Činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství a podobně) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci.

Příloha č. 14: Počítání do 10

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky

Příprava materiálu: Soubor vytiskněte a vystřihněte. Děti mají za úkol skládat díly k sobě.

Autor: učitelky_ze_skolky_

edu

TIP: Pro opětovné použití doporučujeme zalaminovat.

ZVLÁDÁM HYGIENU

Ve škole se budete o sebe starat sami. Umíte si správně umýt ruce? Použít záchod? Vysmrkat se?

Náměty:

Dávejte dětem prostor pro samostatnost, přistupujte k nim s citem a buďte jim za každé situace oporou.

Příloha č. 15: Umývání rukou – poslušnost

Pomůcky: vytištěný materiál, nůžky

Příprava materiálu: Soubor vytiskněte a vystříhněte kartičky. Děti mají za úkol seřadit obrázky podle posloupnosti.

Umývání rukou

Vystříhnete kartičky a seřadíte obrázky podle posloupnosti.

TIP: Pro opětovné použití doporučujeme zalaminovat.

ZÁVĚR

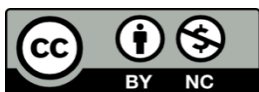
Pokud máte možnost se jít s dětmi podívat do základní školy, využijte ji. Poslední lekci můžete uskutečnit přímo tam. Děti se mohou seznamovat s prostředím školy, zkusit některé aktivity, jako je třeba sezení v lavicích, psaní na tabuli a podobně. Na závěr dětem rozdejte vysvědčení za účast na projektu „Chystáme se do školy“.

Příloha č. 16: Vysvědčení

Pomůcky: vytištěný materiál

Příprava materiálu: Vytiskněte, napište jméno dítěte a rozdejte.

Autor: ucitelky_ze_skolky_

Toto dílo je licencováno pod licencí Creative Commons [CC BY-NC 4.0]. Licenční podmínky navštivte na adrese [https://creativecommons.org/choose/?lang=cs].

